

Павлодар мемлекеттік педагогикалық институты

Шетел тілдері кафедрасы

**Жоғарғы сынып оқушыларының функционалдық
сауаттылығын дамытуда жазу стратегияларын
қолдану**

ШТА-41 - тобының студенті: Искакова Сымбат Асылловна

ғылыми жетекшісі: филол.ғ.к., доцент
Маняпова Тина Кабылқасымовна

Зерттеудің өзектілігі

Қазіргі уақытта білім беру жүйесінде «функционалдық сауаттылықты» қалыптастыру мәселесін негізге алынған.

Функционалдық сауаттылықты қалыптастыру – халықаралық стандарт деңгейінде сапалы білім беру негізінде өмірге бейімделген өскелең ұрпақты заман талабына сай тұлға ретінде қалыптастыру.

**Зерттеу мақсаты: жоғары
сынып оқушыларының
функционалдық сауаттылық
дағдыларын дамытуда жазу
стратегияларын қолдану
тиімділігін аңықтау.**

Зерттеу нысаны – жоғары сынып оқушыларының ағылшын тілінен функционалдық сауаттылығын қалыптастыру үдерісі.

Зерттеу пәні – жоғары сынып оқушыларының ағылшын тілінен функционалдық сауаттылығын қалыптастырудағы жазу стратегиялары.

Диплом жұмысының міндеттері:

- «функционалдық сауаттылық» ұғымы бойынша ғылыми әдебиеттерді зерттеу;
- функционалдық сауаттылықтың қажеттілігін айқындау;

Педагогика ғылымында «функционалдық сауаттылық/сауатсыздық» жаңа ұғым болып табылады.

«Функционалдық сауаттылық» ұғымы термин ретінде 1960 жылдары пайда болып, ЮНЕСКО құжаттарында алғаш рет қолданысқа енгізілген. Онда «функционалдық сауаттылық» оқу мен жазуды қоса алғандағы білім, білік, дағдылар жиынтығы ретінде анықталған болатын.

Функционалдық сауаттылық
дегеніміз – тұлғаның пәндік
білім,
білік дағдыларын әлеуметтік-
қоғамдық ортада кез келген
жағдаятқа сәйкес
еркін қолдана алу
мүмкіндіктерінің қалыптасқан
жүйесі болып табылады.

Халықаралық бағалау
жүйелері – PISA (*Programme
for International Student
Assessment*) және
TIMSS (*Trends in Mathematics
and Science Study*).

Еліміздің халықаралық зерттеулерге қатысуы не береді?

- Білім берудің бақылау-бағалау жүйесін реформалауға;
  - Қазақстандық білім беру жүйесінің әлемдік білім беру кеңістігімен бірігуіне;
- Білім беру мазмұнын жаңартуға, білім беру сапасын бақылаудың қазақстандық жүйесін құруға;
- Ұлттық кадрлардың біліктілігін арттыруға мүмкіндік береді.

Инновация ұғымы

автор	ұғымы

Өз тәжірибиемдегі ағылшын тілі сабақтарында функционалды сауаттылықты арттыруда көп қолданысқа ие-сын тұрғысынан ойлау әдісі.

Сыни тұрғыда ойлауға қалыптасқан оқушының функционалды сауаттылығы да дамып,өзіне анық мақсат пен міндет артады,және өзіне деген сенімділігі пайда болады.Нәтижесінде неғұрлым дамытылған оқушының жеке тұлғасы қалыптасады.

Функционалдық сауаттылықты
дамытуда қолданылған жазу
стратегиялары

-ПОПС формуласы немесе
PRES formula

-Вен диаграммасы

-Еркін жазу

-Кластер

-Қосжазба күнделігі

ПОПС-формуласы

PRES-formula

P- position [I think..., I don't think..., I Imagine..., I believe..., I conside]

R-reason [because..., ...as.....]

E-explanation or example [for example...,for instance...]

S-summary [So...]

Lesson « The USA: Political outlook»

I believe that the United States of America is a democratic country because without the support of people there can be no government. For instance, the congressmen and the President are elected by the US citizens according to the Constitution; that is why the power of people is to have such politicians that can represent the interests of the nation.

Қорытынды

Әлем тәжірибесіне қарайтын болсақ, кез келген елдің әлеуметтік экономикалық дамуы сол мемлекеттің білім беру жүйесі мен халқының білім сапасына байланысты екенің айтуға болады. Ел басымыз айтып кеткендей «Бәсекеге қабілетті дамыған мемлекет болу үшін біз сауаттылығы жоғары елге айналуымыз керек». Сондықтан бүгінгі таңда оқушылардың бойында функционалдық сауаттылықты қалыптастыру мектеп мұғалімдерінің басты мақсаты болуы керек. Себебі функционалдық сауаттылығы